

Remissvar över betänkandet SOU 2021:96 Säkerhet och tillgänglighet vid val (Ju2022/00209)

Sammanfattning

Tierps kommun ser positivt på de flesta av utredningens förslag och flera av de områden som berörs är frågor som kommunen anser att det finns behov av att utveckla och förbättra. Dock kan det konstateras efter både delbetänkandets och nu slutbetänkandets förslag att allt fler och mer komplexa frågor och uppgifter kring valet läggs på kommunerna. Det här kräver mer resurser och mer kunskap inom de flesta områden. De förslag i utredningen som kan leda till att valadministrationens arbete blir mer kostsamt och i vissa fall även mindre effektivt har lyfts ut och kommenterats nedan.

Ett samordningsansvar för säkerhetsfrågor i valadministrationen

Tierps kommun delar utredningens bedömning att den centrala valmyndigheten ska ha ett övergripande ansvar för säkerhetsfrågorna inom valadministrationen då det kan bidra till en förhöjd valsäkerhet. Det finns redan idag mycket kunskap och information att tillgå från olika myndigheter men det decentraliserade upplägget som är idag gör ändå att kommuner arbetar med säkerhetsbedömningen olika mycket och på olika sätt. Detta eftersom det saknas en tydlig riktning för hur man ska göra och för att varje kommun har olika förutsättningar och kompetens att göra bedömningen av säkerhetsrisker, och det satsas även olika mycket resurser på säkerhetsfrågorna. Det är dock viktigt att stödet ger ett visst utrymme för kommunerna att anpassa säkerhetsarbetet efter de lokala förutsättningarna som finns.

Ett övergripande och sammanhållande ansvar för säkerhetsfrågorna bör läggas på den centrala valmyndigheten. Tierps kommuns uppfattning är att även utbildningsansvaret i säkerhetsfrågor läggs på den centrala valmyndigheten då det är där kunskapen finns. Det blir även tydligare och enklare att ha det samlat på en och samma myndighet.

En rutin för incidentrapportering

Tierps kommun ser positivt på en centralt samlad incidentrapportering. Det kommer dock att krävas tydliga rutiner för *hur* det ska rapporteras och kring *vad* som ska betraktas som en incident. Beroende på hur rutinen kommer att se ut så kan incidentrapporteringen kräva mer arbetstid av

röstmottagare och att mer personalresurser behöver sättas in för att hinna med arbetet, det vill säga mer kostnader för kommunen.

Väljargrupper med svårighet att utnyttja sin rösträtt

I Tierps kommun är frågan om tillgänglighet i samband med valet central. Vår absoluta ambition är att information om valet, lokaler och röstningsförfarande ska vara tillgängligt för alla våra medborgare. Men att införa ska-krav på tillgänglighet i lagstiftningen skulle innebära orimliga krav på kommunerna, som redan idag har stora utmaningar i arbetet med tillgänglighet, även om vi självklart strävar mot att möta varje medborgares unika behov så gott vi kan.

Fler målgrupper ska kunna använda ambulerande röstmottagare

Tierps kommun ser positivt på att fler målgrupper ska kunna rösta genom ambulerande röstmottagning. Dock leder detta till att fler röstmottagare behöver förordnas och mer resurser behöver tillsättas, vilket leder till mer kostnader för kommunen.

Utredningen föreslår också att möjligheten att rösta med lantbrevbärare ersätts av ambulerande röstmottagning. Tierps kommun vill här understryka att även den förändringen skulle innebära att kommunerna behöver rekrytera fler röstmottagare och tillsätta mer resurser för att kunna möta det ökade antalet som vill rösta med ambulerande röstmottagning. Även detta förslag innebär ökade kostnader för kommunerna.
